

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Michał Stawarz

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Kafel

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2019 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Pawła Olko**

przeciwko **Instytutowi Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie**

o zapłatę

zasądza od pozwanego Instytutu Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie na rzecz powoda Pawła Olko kwotę 30 081,20 zł (słownie : trzydzieści tysięcy osiemdziesiąt jeden złotych i 20 / 100) tytułem wynagrodzenia za pracę.

Na oryginale właściwe podpisy
Zgodność z oryginałem stwierdza

Agnieszka Kafel
Protokolant

Uzasadnienie
wyroku z dnia 29 stycznia 2019 r.

Powód Paweł Olko domagał się do strony pozwanej zasądzenia kwoty 30.081,20 zł tytułem premii uznaniowej za w 2015 r.

Na uzasadnienie wskazał, iż jest zatrudniony u strony pozwanej i od 2010 r. jest mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego. W okresie od 1 października 2012 r. do 30 września 2016 r. pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych strony pozwanej – dyrektora Centrum Cyklotronowego Bronowice. W 2015 r. otrzymał dwukrotnie premię uznaniową w łącznej wysokości 27 000 zł. Premia ta stanowiła procent wynagrodzenia zasadniczego, czyli wynagrodzenia związanego z wykonywaniem pracy naukowej na stanowisku profesora zwyczajnego. Ponieważ zakwestionowano prawidłowość wypłaty dyrektor pozwanej zwrócił się do powoda o zwrot premii, co powód uczynił. Powód opierając się na ekspertyzie profesora Andrzeja Szumańskiego z dnia 31 października 2017 r. i wyroku zapadłym w sprawie IV P 1179 / 17 / N uznał, iż premia uznaniowa mu się należy, albowiem ograniczenia wynikające z ustawy kominowej dotyczą jedynie wynagrodzenia za zarządzanie a nie mają zastosowania do wynagrodzenia za prace naukową, wykonywaną przez osoby zarządzające instytutem zatrudnione równocześnie na stanowiskach naukowych.

W odpowiedzi na pozew **strona pozwana Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie** wniosła o oddalenie powództwa.

Na uzasadnienie wskazał, iż w chwili wypłaty premii we wrześniu 2015 r. i w grudniu 2015 r. Instytut stał na stanowisku, iż wyżej wymienione premie mogą zostać przyznane i wypłacane powodowi z tytułu wykonywania obowiązków pracownika naukowego. Pozwany wskazał iż prof. dr hab. Paweł Olko w 2015 r. pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych – Centrum Cyklotronowego Bronowice i od tego dnia przysługiwało mu wynagrodzenie składające się z wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego, dodatku za wysługę lat, dodatku z tytułu pełnienia funkcji Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych, inne świadczenia dodatkowe zgodnie z ustawą z 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi i aktów wykonawczych.

Pozwany wypłacając premie powodowi zakładał, że stosownie do art. 5 ust. 4 ustawy z 03.03.2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, ograniczeniom z ustawy kominowej podlega wynagrodzenie z tytułu świadczenia pracy lub usług związanych z zarządzaniem, a tym samym świadczenie pracy niezwiązane z zarządzaniem nie jest zatrudnieniem w myśl ustawy kominowej i nie podlega ograniczeniu z wyżej wymienionej ustawy. Stanowisko takie znajdowało także oparcie w stanowisku Prezesa PAN z dnia 31.07.2015 r. Aneksem z 07.08.2015 r. do umowy o pracę powoda postanowiono, że oprócz wynagrodzenia zasadniczego może być przyznana pracownikowi premia uznaniowa wynikająca z zapisów regulaminowych premiowania obowiązujących w IFJ PAN. Na podstawie wniesionego wniosku przez powoda przyznano mu premie. Wyżej wymienione stanowisko Prezesa PAN z dnia 31.05.2015 r. uległo zmianie w marcu 2016 r. czego wynikiem było otrzymaniem interpretacji prawnej niezmienionej w tym zakresie ustawy kominowej, która prezentowała całkowicie odmienną ocenę stanu prawnego w stosunku do stanowiska Prezesa. Również w przeprowadzonym audycie zakwestionowano prawidłowość wypłacenia premii uznaniowych. Wobec powyższych stanowisk kwestionujących uprawnienie powoda do premii uznaniowej pozwany wnosi o oddalenie powództwa.

Bezsporne były następujące okoliczności faktyczne sprawy :

Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie jest instytutem naukowym Polskiej Akademii Nauk.

§ 5 Statutu, stanowi, iż przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk fizycznych i pokrewnych oraz upowszechnianie tych badań. § 6 Statutu stanowi, że do zadań Instytutu należy w szczególności prowadzenie prac badawczych w zakresie fizyki, prowadzenie prac rozwojowych i wdrażanie wyników tych badań do gospodarki, kształcenie pracowników naukowych i specjalistów o szczególnych kwalifikacjach, współpraca z krajowymi i zagranicznymi uczelniami, instytutami badawczymi (k. 39).

Powód prof. dr hab. Paweł Olko jest zatrudniony w Instytucie Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie na podstawie umowy o pracę od 1 kwietnia 1983 r., od października 2010 r. został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego.

Od 1 października 2012 r. do 30 września 2016 r. powód pełnił funkcję Zastępcy

Dyrektora ds. Naukowych, w ramach której sprawował stały nadzór nad działalnością naukową i organizacyjną wskazanych przez Dyrektora oddziałów naukowych i innych komórek organizacyjnych Instytutu, uczestniczył w opracowywaniu rocznych i wieloletnich planów naukowych, organizacji i nadzorowaniu współpracy z instytucjami krajowymi i zagranicznymi oraz w przygotowaniu i koordynacji projektów naukowych o szczególnym znaczeniu dla Instytutu (§ 11 pkt 1 Statutu IFJ PAN, k.40).

Zgodnie z § 3 pkt 1 regulaminu premiowania pracowników IFJ im. Henryka Niewodniczańskiego PAN pracownikom przysługuje wynagrodzenie za pracę, w tym wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatkowe składniki wynagrodzenia, w tym m.in. premie uznaniowe zgodnie z Regulaminem premiowania.

Zgodnie z § 1 załącznika nr 12 – Regulamin premiowania pracowników Instytutu Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN premia uznaniowa ma charakter uznaniowy i jej celem jest stworzenie motywacji do efektywnej pracy oraz do inicjowania, polepszenia organizacji i sprawności działania na stanowiskach pracy. Premia uznaniowa może być przyznana pracownikom szczególnie wyróżniającym się pracą. Premię uznaniową można przyznać do 200 % wynagrodzenia zasadniczego pracowników. O przyznaniu i wysokości premii uznaniowej decyduje Dyrektor.

Zgodnie z § 2 Regulaminu Premiowania : premia uznaniowa może być przyznana m. in. z uwagi na szczególnie wysoką jakość wykonywanych zadań, wprowadzenie usprawnień w pracy, złożoność pracy, stopień jej trudności i warunki jej wykonywania i szczególną inicjatywę i aktywny stosunek do wykonywanej pracy.

Zgodnie z § 3 premia ma charakterze uznaniowy, co oznacza, iż nie daje ona pracownikowi z tego tytułu prawa do jakichkolwiek względem pracodawcy roszczeń finansowych w przypadku jej nieprzyznania. Zgodnie z § 4 pisemne wnioski o przyznanie premii uznaniowej należy składać do dyrektora w terminie ustalonym przez dyrektora. Z wnioskiem o przyznanie premii uznaniowej dla osób na stanowiskach kierowniczych lub podległych bezpośrednio dyrektorowi występuje komisja w składzie : Dyrektor, Zastępcy Dyrektora, Główny Księgowy oraz Kierownicy Oddziałów Naukowych. Członkowie Komisji powstrzymują się od pracy w Komisji w zakresie wniosku dotyczącego ich osoby. Premie są wypłacane nie częściej niż raz na kwartał.

W 2015 r. Komisja złożyła dwukrotnie wniosek o przyznanie powodowi premii uznaniowej na łączną kwotę 27 000 zł. Wnioski były motywowane wysoką jakością wykonywanych zadań i wzorową pracą.

Na podstawie wniosków Komisji w 2015 r. powodowi została przyznana i wypłacona premia uznaniowa w kwocie 27 000 zł. Wskutek prośby dyrektora strony pozwanej powód zwrócił premię uznaniową z ustawowymi odsetkami w łącznej kwocie 30 081,20 zł.

Strona pozwana nie kwestionowana dochodzonej przez powoda kwoty przy hipotetycznym założeniu, że powództwo jest słuszne, co do zasady.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wynosiło 15 600 zł.

W pozostałej części Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód Paweł Olko jest mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego fizyki. Jest światowej sławy naukowcem, specjalistą od dozymetrii.

W 2015 r. powód prowadził działalność naukową i dydaktyczną polegającą na pracy z doktorantami w ramach Międzynarodowego Studium Doktoranckiego oraz sporządzenia szeregu publikacji naukowych. Powód spełniał wszystkie przesłanki z § 2 Regulaminu Premiowania.

Premie uznaniowe, które otrzymał powód stanowiły określony procent wynagrodzenia zasadniczego, a wynagrodzenie zasadnicze przysługiwało za działalność naukową na stanowisku profesora zwyczajnego. Za zarządzanie instytutem powód otrzymał dodatek funkcyjny. Premie, które otrzymał powód były wyłącznie związane z działalnością naukową powoda, nie zostały one przyznane za zarządzanie i kierowanie instytutem.

Powód był jedną z kilkunastu osób, które otrzymały premie uznaniowe za działalność naukową w 2015 roku.

Dowód : wniosek o przyznanie premii (k. 90),
lista publikacji powoda za 2015 r. (k. 100),
zeznania powoda Pawła Olko (k. 104),
zeznania strony pozwanej Marka Jeżabek (k. 104).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i nie budziły wątpliwości, co do ich wiarygodności, dlatego stały się podstawą do dokonania ustaleń faktycznych.

Sąd dał również wiarę zeznaniom stron, albowiem były one spójne, logiczne, wzajemnie

się pokrywały i znalazły odzwierciedlenie w dowodach z dokumentów. Okoliczność, iż premia uznaniowa została powodowi przyznana za działalność naukową a nie miała ona związku z zarządzaniem Instytutem wynika w zasadzie już z samych twierdzeń stron zawartych w pozwie i odpowiedzi na pozew, wynika jednoznacznie z zeznań stron i została potwierdzona dokumentami – choćby wnioskiem o przyznanie premii, z którego wynika, iż wniosek jest motywowany przesłankami związanymi z pracą naukową powoda.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny pomiędzy stronami był w zasadzie niesporny. W szczególności niesporne było przyznanie powodowi w 2015 r. dwukrotnie premii uznaniowej w łącznej wysokości 27 000 zł, spełnienie przez powoda wszelkich przesłanek do otrzymania premii uznaniowej, fakt, iż powód był zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego i wykonywał pracę merytoryczną a jednocześnie w latach 2012 – 2016 r. pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych oraz fakt, iż premia uznaniowa została powodowi przyznana wyłącznie za wykonywanie działalności naukowej a nie została przyznana za czynności związane z zarządzaniem Instytutem.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było wyłącznie to, czy przyznanie powodowi prawa do premii uznaniowej stoi w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U.2017.1222.j.t.) – dalej „ustawa kominowa”.

Zdaniem sądu wypłata powodowi premii uznaniowej nie stała w sprzeczności z przepisami tej ustawy. Sąd podziela argumenty prawne zawarte w opinii prawnej dołączonej do pozwu.

Pracodawca powoda - Instytut Fizyki Jądrowej PAN stanowi państwową jednostkę organizacyjną, do której stosuje się przepisy ustawy kominowej co wynika z art. 1 pkt 2 tej ustawy. Jak wynika z dyspozycji art. 5 ust. 1 tej ustawy osobom wymienionym w powołanym art. 2 ustawy (czyli m. in. osobom zatrudnionym na stanowiskach zastępców dyrektora) niezależnie od podstawy zatrudnienia, przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne. Z kolei przepis art. 5 ust. 4 ustawy definiuje zatrudnienie jako świadczenie pracy lub usług związanych z zarządzaniem. Należy zatem stwierdzić, że przepis art. 5 ust. 1-3 ustawy dotyczy

tylko takiej pracy której przedmiotem jest zarządzanie danym podmiotem, a wynikający z art. 5 ust. 1 w zw. z art. 8 pkt. 1 ustawy kominowej maksymalny limit wynagradzania dla m. in. zastępcy dyrektora pozwanej odnosi się jedynie do części wynagrodzenia, która wiąże się z zarządzaniem a nie z wykonywaniem pracy naukowej. Natomiast premia uznaniowa, którą powód otrzymał jest świadczeniem wynikającym ze stosunku pracy, która przysługuje pracownikom na podstawie przepisów Regulaminu Premiowania. Powód jest zatrudniony jako pracownik naukowy na podstawie aktu mianowania i do jego obowiązków należy przede wszystkim prowadzenie działalności naukowej w zakresie fizyki oraz prezentacje wyników w postaci publikacji, na konferencjach wreszcie prowadzenie seminarium międzynarodowego. Powód obejmując funkcję zastępcy dyrektora, która była związana z zarządzaniem Instytutem kontynuował dotychczasową działalność naukową, prowadził nadal zajęcia dydaktyczne, a przede wszystkim w pełnym i szerokim zakresie publikował. Skoro zatem powód nadal prowadził działalność naukową, objęcie powoda przepisami ustawy kominowej z tytułu objęcia przez niego funkcji Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych, nie może pozbawiać go dodatkowych składników wynagrodzenia należnych z tytułu prowadzenia działalności naukowej, która nie była związana z wykonywaniem tej funkcji, ale niezależna od niej. Jak wynika z materiału dowodowego premie uznaniowe, które otrzymał powód stanowiły określony procent wynagrodzenia zasadniczego, a wynagrodzenie zasadnicze przysługiwało za działalność naukową na stanowisku profesora zwyczajnego. Za zarządzanie instytutem powód otrzymał dodatek funkcyjny. Premie, które otrzymał powód były wyłącznie związane z działalnością naukową powoda, nie zostały one przyznane za zarządzanie i kierowanie instytutem. Wobec powyższego wypłacenie powodowi przyznanych premii uznaniowych przysługujących mu wyłącznie za działalność naukową a nie związanych z zarządzaniem Instytutem jest w pełni zasadne i nie jest sprzeczne z przepisami ustawy kominowej.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za brakiem podstaw do niewypłacenia powodowi premii w świetle ustawy kominowej jest okoliczności, iż premia uznaniowa do której prawo zostało przyznane na mocy Regulaminu premiowania pozwanej nie stanowi zdaniem sądu przewidzianej w art. 7 ustawy kominowej nagrody z zakładowego funduszu nagród. Wynika to z faktu, iż „fundusz nagród”, o którym mowa w art. 85 ust. 2 ustawy o Państwowej Akademii Nauk stanowi odrębną kategorię prawną niż „zakładowy fundusz nagród „, o którym mowa w ustawie kominowej, zatem m. in. do Zastępcy dyrektora PAN nie stosuje się przepisów ustawy kominowej w zakresie tego świadczenia.

Przy ocenie czy wypłata premii uznaniowej stoi w sprzeczności z przepisami ustawy

kominowej należy mieć na względzie również specyfikę podmiotu zatrudniającego powoda. Jest on bowiem pracownikiem instytucji, której celem działania nie są cele zarobkowe. Przepisy statutu stanowią, iż przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk fizycznych i pokrewnych oraz upowszechnianie tych badań. Zatem również ze względu na specyfikę działalności pracodawcy powoda, fakt, iż celem jego działania są cele niezarobkowe, odmiennosc przedmiotu działalności tego podmiotu od innych podmiotów objętych ustawą kominową (o celach stricte zarobkowych) jak również podstawę przyznania powodowi premii uznaniowej, która jest ściśle związana z pracą naukową realizującą właśnie cele niezarobkowe Instytutu należy uznać, iż takie świadczenie dla pracownika tego typu Instytucji wyłącznie za działalność naukową nie jest objęte ustawą kominową.

Należy również zauważyć, iż w 2015 r. powód był jedną z kilkunastu osób, które otrzymały premie uznaniowe za działalność naukową, zatem nie ma zdaniem sądu podstaw, aby powód, który spełnił przesłanki otrzymania premii właśnie za działalność naukową i taka premia została mu przyznana, w przeciwieństwie do innych pracowników, został premii pozbawiony. Skoro powód pracował w 2015 r. w pełnym zakresie merytorycznym, jest wybitnym naukowcem o światowej sławie (o tym świadczy przedstawiona lista kilkudziesięciu publikacji z których duża część we współpracy z zagranicznymi naukowcami i jednoznaczna opinia dyrektora Instytutu) jego praca została jednoznacznie pozytywnie oceniona przez dyrektora i komisję wnioskującą, z materiału dowodowego nie wynika, aby do tej oceny pracy powoda były jakiegokolwiek zastrzeżenia, zatem nie ma podstaw aby nie otrzymał premii uznaniowej za pracę merytoryczną na podstawie przepisów ustawy o Państwowej Akademii Nauk i przepisów wewnątrzzakładowych obowiązujących u strony pozwanej.

Reasumując, premia uznaniowa przyznana powodowi z tytułu pracy naukowej nie jest objęta przepisami ustawy kominowej i jest powodowi należna, a wysokość należnego świadczenia nie była sporna pomiędzy stronami, dlatego orzeczono jak w sentencji.

Na oryginale właściwe podpisy
Zgodność z oryginałem stwierdza

Agnieszka Kafel
Protokolant